https://operacja-polska.pl/nkw/o-operacji-polskiej-nkw/sledztwo-ipn/728,Sledztwo-IPN-w-sprawie-operacji-polskiej-NKWD.html
25.04.2024, 01:53

Śledztwo IPN w sprawie „operacji polskiej” NKWD

25 stycznia 2017 r. Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Szczecinie wszczęła śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznych wyczerpujących znamiona zbrodni przeciwko ludzkości, polegających na zabójstwach 111 091 osób oraz pozbawieniu wolności połączonym ze szczególnym udręczeniem 28 744 osób narodowości polskiej zamieszkałych na terenie ZSRS. Zbrodni tych dokonali funkcjonariusze NKWD w okresie od 15 sierpnia 1937 do 15 listopada 1938 r. na podstawie rozkazu operacyjnego nr 00485 ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa z 11 sierpnia 1937 r.

Rozkaz Nikołaja Jeżowa wskazywał, iż aresztowaniu podlegają członkowie Polskiej Organizacji Wojskowej, przebywający na terenie ZSRR żołnierze polscy wzięci do niewoli w czasie wojny polsko-bolszewickiej, emigranci z Polski – niezależnie od momentu ich emigracji do ZSRS, mieszkańcy dawnego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy znaleźli się w granicach ZSRS w wyniku ustaleń traktatu ryskiego z 1921 r., byli działacze Polskiej Partii Socjalistycznej, polscy duchowni, nauczyciele, urzędnicy, uchodźcy polityczni z Polski, działacze polonijni, zamożniejsi rolnicy, pracownicy służby leśnej i rzemieślnicy.

W rozkazie polecono, by wszystkich aresztowanych podzielić na dwie kategorie: pierwszą – podlegającą rozstrzelaniu i drugą – podlegającą osadzeniu w więzieniach i łagrach z wyrokami od 5 do 10 lat. Dodatkowo zakazano zwalniania z więzień i łagrów osób kończących wyroki, a skazanych za szpiegostwo na rzecz Polski. Sprawy tych osób miały zostać ponownie rozpoznane przez Specjalną Komisję ZSRS. „Operację polską” zakończyła decyzja NKWD i Rady Komisarzy Ludowych ZSRS z 15 listopada 1938 r.

Według danych NKWD od 15 sierpnia 1937 do 15 listopada 1938 r. zostało aresztowanych, a następnie skazanych 139 835 osób narodowości polskiej, z czego 111 091 osób dostało karę śmierci, a 28 744 osoby pozbawiono wolności; przebywały one w warunkach zagrażających biologicznej egzystencji.

Prosimy osoby, zwłaszcza krewnych pokrzywdzonych, które mają wiedzę lub dokumenty dotyczące tej sprawy, o zgłaszanie się do Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Szczecinie przy ul. Piotra Skargi 14.

E-mail: robert.osinski@ipn.gov.pl

Telefon: (91) 312 94 03 (–06).

Generuj PDF
Drukuj
Powiadom